

A Magyar Kémikusok Egyesületének tudományos ismeretterjesztő folyóirata és hivatalos lapja

SZERKESZTŐSÉG:

Felelős szerkesztő: LENTE GÁBOR
KISS TAMÁS örökös tb. főszerkesztő
Olvasószerkesztő: SILBERER VERA
Tervezőszerkesztő: HORVÁTH IMRE

Szerkesztőbizottság:

KEGLEVICH GYÖRGY,
a szerkesztőbizottság elnöke,
BÁLINT MÁRIA, BUZÁS ILONA,
DOMBRÁDY ZSOLT, FÁBIÁN ISTVÁN,
GREINER ISTVÁN, HANCSÓK JENŐ,
ifj. SZÁNTAY CSABA, KALÁSZ HUBA,
KISS TAMÁS, MERNYÁK ERZSÉBET,
SKODÁNÉ FÖLDES RITA,
SZÉPVÖLGYI JÁNOS, TÖMPE PÉTER,
ZÉKÁNY ANDRÁS

Szerkesztők:

ANDROSITS BEÁTA, DOBÓ DORINA,
KEGLEVICH KRISTÓF, KERTI GÁBOR,
NAGY GÁBOR, PAP JÓZSEF SÁNDOR

Szerkesztőségi titkár: SÜLI ERIKA

Kapják az Egyesület tagjai és a megrendelőik
A szerkesztésért felel: LENTE GÁBOR

Szerkesztőség: 1106 Budapest,
Fehér út 10. (White Office)
Tel.: 36-20-214-0808
E-mail: mkl@mke.org.hu

Kiadja a Magyar Kémikusok Egyesülete
Felelős kiadó: SZABÓ JÁNOS ZOLTÁN
Nyomdai előkészítés: HORVÁTH IMRE
Nyomás: Europrinting Kft.
Felelős vezető: ENDZSEL ERNŐ
igyevezető igazgató

Terjeszti a Magyar Kémikusok Egyesülete
Az előfizetési díjak befizethetők a CIB Bank
10700024-24764207-51100005 sz.
számlájára „MKL” megjelöléssel
Előfizetési díj egy évre 11 400 Ft
Egy szám ára: 950 Ft. Külföldön terjeszti
a Batthyany Kultur-Press Kft.,
H-1014 Budapest, Szentháromság tér 6.
1251 Budapest, Postafiók 30.
Tel./fax: 36-1-201-8891, tel.: 36-1-212-5303

Hirdetések-Anzeigen-Advertisements:
SÜLI ERIKA

Magyar Kémikusok Egyesülete,
1106 Budapest, Fehér út 10. (White Office)
Tel.: 36-20-214-0808,
e-mail: mkl@mke.org.hu

Aktuális és archivált számaink honlapunkon
(mkl.mke.org.hu) olvashatók

Index: 25 541
HU ISSN 0025-0163 (nyomtatott)
HU ISSN 1588-1199 (online)
DOI: 10.24364/MKL.2024.12

A lapot az MTA MTMT indexeli, és a REAL,
továbbá az Országos Széchényi Könyvtár
(OSZK) Elektronikus Periodika Adatbázisa
és Archivuma (EPA) archiválja

A Magyar Kémikusok Egyesületének főtítkáráként immár a harmadik, hagyományokhoz illeszkedő decemberi beköszöntőmet trom. Az előző két esztendőhöz hasonlóan a 2024-es év is igen mozgalmas, több jelentős eseményt tartogató időszak volt az egyesület számára. Az év végével azoknak az eseményeknek a sorából válogatva, amelyeket az MKE történelmében jelentősnek tarthatunk, szeretnék visszatekinteni a magunk mögött hagyott esztendőre.

2024. január 1-től dr. Szabó János Zoltán személyében, akinek rendhagyó bemutatkozását a 2024. januári lapszámban olvashatták az érdeklődők, új ügyvezető igazgatója van az egyesületnek, aki rendkívüli lelkesedéssel és lendülettel kezdte meg munkáját. A számtalan rutinfeladat és az operatív vezetésben bevezetett paradigmaváltás mellett az MKE-iroda költözésének feladata is megoldásra várt. 2024. július 1-től az egyesület új telephelyen, a zuglói White Office irodaházban folytatja tevékenységét. Az egyesület székhelyeiről „A Wagner-udvartól a White Office-ig” címmel olvashatunk kiváló történelmi áttekintést a decemberi számban.

Az egyesületi kiadványok történetében tavaly a Magyar Kémikusok Lapja szerkesztőbizottságában történtek személyi változások. Idén pedig a Magyar Kémiai Folyóiratnál köszönt le Sohár Pál és Huszthy Péter professzor több évtizedes, rendkívül precíz és kitartó szerkesztői munkájáról, amelyet ez úton is szeretnék megköszönni. Az 1895 januárjában útnak indul lap főszerkesztői munkáját Sente Lajos, szerkesztői munkáját Balogh György Tibor professzorok látják el, akiket „Évszázados hagyomány és megújulás” címmel Lente Gábor közölt interjút az MKL novemberi számában.

Májusban, évtizedes hagyományt megszakítva, az MKE 2024. évi Küldöttközgyűlését nem a Fasori Evangélikus Gimnáziumban, hanem a HUN-REN Természettudományi Kutatóközpontban rendeztük meg. Az eseményen először hallhattak a küldöttek a „Kémia mindenkinek” programról, amelyet Szalay Péter, az MKE elnöke kezdeményezésére a kémia népszerűsítése érdekében, ipari szereplőkkel összefogva indított újtárra az egyesület. A hivatalos programindítóra 2024. október 1-én került sor az új Richter Központ konferenciatermében. A kémiai tudományágak – sajnos nem túl kecsgetető – adatairól és a programindító eseményről ebben a lapszámban, „Iparágakon átívelő összefogás indul a kémia népszerűsítéséért” címmel olvashatunk.

Örömmel írhatom, hogy idén több sikeres és egyre nagyobb létszámú érdeklődőt fogadó rendezvényt is szervezett az egyesület. Ezek közül, a teljesség igénye nélkül, kiemelném a márciusi XV. Környezetvédelmi Analitikai és Technológiai Konferenciát, amelyet dr. Raisz Anikó, az Energiaügyi Minisztérium államtitkára nyitott meg, a június eleji Vegyészkonferenciát, ami már hagyományosnak tekinthető Egerben volt, valamint a 18th European Symposium on Comminution & Classification miskolci rendezvényt. Örömteli, hogy az online rendezvények világából visszatérve ismét növekvő igény van a személyes találkozókat jelentő konferenciákra.

2024-ben rengeteg feladatot és kihívást vagyunk túl, amelyek megoldásában az iroda munkatársainak és az egyesület vezetőségének komoly érdemei vannak. Emek apropóján köszönetet mondok a segítségükért, ötleteikért és a feladatok megoldásában nyújtott aktív személyes és gyakorlatias részvételükért.

Az adventi időszak és a karácsony közeledtével, mindennapi életünk pörgését kicsit lassítva szenteljünk időt a családunknak, szeretteinknek. Töltsünk velük minőségi időt, legyen lehetőség feltöltődni, hiszen az energiára biztosan szükség lesz a következő esztendőben is.

Minden kedves olvasónknak áldott karácsonyt, békés ünnepeket és kitartást a 2025. esztendőre!

2024. december

Miksa László Tamás
egyetemi tanár
az MKE főtítkára

TARTALOM

VEGYIPAR ÉS KÉMIATUDOMÁNY	
Nobel-díj és cellulóz közelnézetből: interjú Björn Lindmannel	350
Szalay Péter, Szabó János Zoltán: Iparágakon átívelő összefogás indul a kémia népszerűsítéséért	353
Hancsók Jenő, Hóke Ferenc: Nagy kihívás a légi szállítás dekarbonizációja. Második rész. A korszerű, cseppfolyós szénhidrogén-alapú sugarhajtómű-üzemanyagok főbb előállítási lehetőségei. 2. Megújuló források	355
Fűkő Judit, Nagyné Szilágyi Zsófia, Siklósi Dávid, Annarita Baldan, Karine Arrhenius: Az Energiahordozó Gázok Európai Metrológiai Hálózata	361
SÉTÁK A TUDOMÁNY KÖRÜL	
Hargittai István, Hargittai Magdolna: Csillagok között	362
KARÁCSONYI TUDOMÁNY	
Lente Gábor: A mesterséges intelligencia természetes következményei	364
KÖNYVISMERTETÉS	
Kiss Tamás: Meitner és Hahn (Cyril Gely: Hasadás)	365
VISSZHANG	
Hargittai István, Hargittai Magdolna: Sokoldalú Dalton	366
KITEKINTÉS	
Horváth Imre, Silberer Vera: A Wagner-udvartól a White Office-ig. MKE-irodák vándorlása	369
Kutasi Csaba: Nincs karácsony gyertya nélkül	374
VEGYÉSZLELETEK	
Lente Gábor rovata	376
A HÓNAP KÉMIAI PUBLIKÁCIÓJA	378
A HÓNAP HÍREI	379

Címlapunkon:
Csillagpoliéterek
(One Columbus
Circle, Manhattan;
Hargittai István
felvétele)